Norrbottens läns författningssamling

Länsstyrelsen Norrbotten

25FS 2026:9 A 8
Utkom från trycket
den 22 april 2026

Länsstyrelsen i Norrbottens läns föreskrifter om fastställande av vattenskyddsområde och föreskrifter för Kusöns vattentäkt i Boden kommun;

beslutade den 19 april 2026.
(5306-2020)

Länsstyrelsen har med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutat att inrätta vattenskyddsområde för Kusöns vattentäkt i Boden kommun. Beslutet med tillhörande kartor förvaras hos Länsstyrelsen.

Detta beslut ersätter tidigare beslut meddelat av Länsstyrelsen den 29 november 2010 om vattenskyddsområde för Kusöns vattentäkt med ärendebeteckning 25 FS 2010:95.

Länsstyrelsen föreskriver med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. följande

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Definitioner

I dessa föreskrifter avses med:

Arbetsfordon: Motordrivna fordon som är avsedda att användas vid verksamhetsutövning, undantaget fordon som är avsedda enbart för personbefordran och är försedda med 9 sittplatser eller färre. Arbetsfordon kan vara traktorer, lastbilar, transportbilar, grävmaskin, vält mm. Även arbetsfordon uppställda för reparation ingår.

Arbetsmaskin: Alla maskiner som inte är ett fordon och som drivs med flytande bränsle eller innehåller oljor. Det kan vara stationära förbränningsmotorer, transformatorer, elverk etc.

Avloppsvatten avser:
1. spillvatten eller annan flytande orenlighet,
2. vatten som använts som kylning
3. dagvatten, eller
4. vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats

Bostadsfastighet: Begrepp som inkluderar villatomter samt liknande ytor runt bostadshus på jordbruksfastighet.

Dagvatten: Vatten som rinner av från gator, vägar, tak och andra hårdgjorda ytor vid regn eller snösmältning och som inte tränger ner i marken.

Deponering: Ett bortskaffningsförfarande som innebär att avfall läggs på en deponi.

Djurhållning: Varje form av verksamhet där djur hålls, sköts, föds upp, används eller förvaras av människor, oavsett om det sker i privat eller kommersiellt syfte.

Hantering: Verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, lagring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse, omlastning och därmed jämförliga förfaranden.

Farligt avfall: Avfall vilket definieras i §3 avfallsförordningen 2011:927.

Farligt gods: Gods som avses i Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S) (MSBFS 2009:2). Som farligt gods räknas inte gods som är avsett för personligt bruk eller hushållsbruk eller för sport och fritid, under förutsättning att åtgärder vidtas som förhindrar att innehållet kommer ut under normala transportförhållanden.

Fordon: Anordning på hjul, band, medar eller liknande som är inrättad huvudsakligen för färd på marken och inte löper på skenor.

Gallring: Att avverka vissa träd i ett bestånd där majoriteten står kvar.

Kemikalier: En kemisk förening/ämne eller en blandning av flera kemiska föreningar/ämnen. De kan vara fasta, flytande eller i gasform.

Kemiska bekämpningsmedel: Kemisk produkt som är avsedd för att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, orsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Det omfattar växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter och växtprodukter inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. Begreppet inkluderar således även träskyddsmedel.

Kommunala nämnden för miljöfrågor: Nämnd som ska svara för den prövning och tillsyn på miljö- och hälsoskyddsområdet som ankommer på kommunen enligt miljöbalken.

Lagring: Omfattar lagring dels som en del av att samla in avfall dels lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande.

Markavvattning: Åtgärder som utförs för att avvattna mark, när det inte är fråga om avledande av avloppsvatten, eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller för att skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål. Skyddsdikning i syfte att hindra att grundvatten stiger i samband med avverkning räknas inte som markavvattning.

Markberedning: Åtgärd som utförs på främst hyggen för att underlätta föryngringen. Syftet med markberedningen är att blottlägga mineraljorden, vilket tar bort konkurrerande vegetation för plantan eller fröet.

Mesa: Restprodukt som kan användas som dammbindningsmedel på grusvägar, som kalkningsmedel i jordbruket, och vid täckning av deponier. Bildas vid sulfatkokning i en pappersmassefabrik, bestående av ett slam av olöslig kalciumkarbonat (CaCO3).

Motordrivet fordon: Ett fordon som för framdrivande är försett med motor, dock inte eldriven rullstol eller eldrivet fordon med en tramp- eller vevanordning som är att anse som cykel.

Mängder som normalt förekommer inom ett hushåll: Hantering av den mängd som motsvaras av enstaka förpackningar av de storlekarna som man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring i samband med målning av enskilt bostadshus ingår också i begreppet.

Permanenta upplag av bark, ved, timmer eller liknande: Upplag av dessa produkter med en varaktighet på längre än 1 år. Kortare upplagstid är således tillfälliga upplag.

Petroleumprodukt: inkluderar petroleumprodukter samt spillolja.

Sekundärt skydd: Anordning som säkerställer att vätskan kan uppfångas vid läckage från förvaringskärl, fordon etc. Invallningar som är gemensamma för flera förvaringskärl skall rymma minst 50% av den totala lagringskapaciteten, dock minst det största kärlets volym. Invallningar för enskilda kärl skall rymma hela kärlets volym.

Skyddsdikning: Dikning i syfte att hindra att grundvatten stiger i samband med/efter avverkning. Vid skyddsdikning anläggs tillfälliga diken, som inte ska underhållas. Skyddsdikningen sänker inte grundvattennivån under nivån innan avverkningen.

Slagg: Uppstår vid olika typer av metallurgiska reaktioner. Slagg består huvudsakligen av oxider i form av oönskade ämnen och metaller, och metall med alltför hög föroreningshalt, och avskiljs till exempel som masugnsslagg. Slagg kan även uppstå vid oxidation av metall vid smält- och värmningsprocesser. Slagg kallas även de sintrade klumpar av obrännbart material (t.ex. hyttsten) och aska vilka bildas vid förbränning av fasta bränslen (t.ex. kol och koks).

*Trafikerad yta: A*llmänna vägar med en trafikbelastning motsvarande mer än 2 000 motordrivna fordon/dygn samt parkeringsplatser med yta motsvarande fler än 5 parkeringsfickor.

Varaktig uppställning: En långvarig placering där fordonet inte avses att flyttas regelbundet. Ett exempel är avställda fordon.

Växtnäringsämnen: Omfattar stallgödsel, handelsgödsel och avloppsslam.

Primär skyddszon

§ 1 Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större volym än 40 liter (samtidig hantering) i lösa behållare är för-bjuden. Undantag från förbudet gäller för transporter av petroleum-produkter och andra brandfarliga vätskor eller för drivmedel i fordon, arbetsmaskiner och liknande som är i bruk.

Förvaring av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor samt stationära förbränningsmotorer är förbjudet om det inte sker med sekundärt skydd.

Hantering av sammanlagt mer än 3 000 liter petroleumprodukter i cisterner är förbjudet.

Tankning av fordon och maskiner är förbjuden. Undantag från förbudet gäller för tankning med utrustning som innefattar sekundärt skydd eller på tät yta, där eventuellt läckage kan samlas upp.

§ 2 Hantering av kemikalier och kemiska bekämpningsmedel

Hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden. Undantag från förbudet gäller för hantering av bekämpningsmedel klass 3 i samband med punktsanering av ohyra eller skadedjur i anslutning till byggnader.

Hantering av större mängder kemikalier än vad som normalt förekommer i ett hushåll kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 3 Hantering av växtnäringsämnen

Förvaring och spridning av växtnäringsämnen är förbjudet. Undantag från förbudet gäller trädgårdsskötsel med mängder som normalt förekommer i ett hushåll samt inomhuslagring.

§ 4 Skogsbruk och markavvattning

Permanenta upplag av bark, ved, timmer eller liknande är förbjudna. Tillfälliga upplag av bark, ved, timmer eller liknande kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantag från förbud och tillståndsplikt gäller för icke-kommersiella upplag, om de ligger under tak eller annan konstruktion till skydd mot nederbörd eller för vedhantering för uppvärmning av bostadshus.

Maskinell markberedning är förbjuden.

Annan avverkning än manuell röjning kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Återplantering med kemiskt behandlat plantmaterial är förbjuden.

Markavvattning är förbjuden.

§ 5 Boskapsskötsel

Djurhållning, med undantag för sällskapsdjur, är förbjuden.

§ 6 Avledning av avloppsvatten samt kompostering av latrin och avloppsslam

Etablering av infiltrationsanläggningar, markbäddar, slutna tankar för avloppsvatten eller andra enskilda avloppsanläggningar är förbjudet.

Ändringar i avloppsanläggningars funktion som kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Utsläpp av orenat avloppsvatten i vattendrag är förbjudet. Undantag från förbudet gäller dagvatten.

Kompostering av latrin och avloppsslam är förbjuden.

§ 7 Hantering av avfall

Deponering av avfall, förorenade massor eller massor med okänd miljöstatus är förbjuden.

Lagring av större volym är 40 liter flytande farligt avfall (samtidig hantering) är förbjuden. Lagring av mindre volym än 40 liter flytande farligt avfall är förbjuden om det inte sker med sekundärt skydd.

Övrig lagring av avfall är förbjuden om det inte sker på tät yta, där eventuellt läckage/lakvatten kan samlas upp eller i kärl avsedda för kommunal sophämtning av den fraktion som lagras i dem.

Undantag från förbud gäller hantering av trädgårdsavfall och rena jordmassor.

§ 8 Väghållning

Upplag eller tillverkning av asfalt, mesa, oljegrus eller kemiska halkbekämpningsmedel är förbjudet. Upplag av snö härrörande från trafikerade ytor utanför den primära skyddszonen är förbjuden.

Kemisk halkbekämpning och kemisk dammbekämpning på vägar är förbjudet. Undantag från förbudet gäller saltblandad sand med maximalt 20 kg salt/m³.

§ 9 Täktverksamhet

Kommersiell berg-, sand- och grustäkt, annan kommersiell täktverksamhet eller husbehovstäkt är förbjudna.

§ 10 Gruvbrytning

Gruvbrytning och prospektering är förbjudet.

§ 11 Uppställning och skötsel av fordon och maskiner

Uppställning med varaktighet längre än 8 timmar av arbetsfordon och arbetsmaskiner är förbjuden. Undantag från förbudet gäller om de är uppställda med sekundärt skydd.

Tvätt av motordrivna fordon är förbjuden.

§ 12 Energianläggningar

Etablering av anläggningar för lagring och/eller utvinning av kyla eller värmeenergi i eller ur berg, mark och vatten är förbjudet.

§ 13 Enskilda grundvattentäkter

Etablering av brunnar för enskilda grundvattentäkter är förbjudet.

§ 14 Schaktnings- och markarbeten

Maskinella schaktnings- och markarbeten inom mark- och vattenområden kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor. Undantag från tillståndsplikten gäller för schaktningsarbeten som understiger 200 m³ och 1 m djup.

Användande av slagg, avfall eller produkter som helt eller delvis är tillverkade av återvunnet avfall är förbjudet vid markarbeten.

§ 15 Friluftsaktiviteter

Tävling med motordrivet fordon är förbjudet.

§ 16 Miljöfarlig verksamhet

Etablering av miljöfarlig verksamhet som inte regleras under någon annan punkt i dessa skyddsföreskrifter och som kan förorena yt- och grundvatten är förbjuden.

Etablering av brandövningsplats är förbjuden.

Sekundär skyddszon A

§ 17 Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större volym än 150 liter (samtidig hantering) i lösa behållare kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för transporter av petroleumprodukter eller för drivmedel i fordon, arbetsmaskiner och liknande och liknande som är i bruk.

Förvaring av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor samt stationära förbränningsmotorer är förbjudet om det inte sker med sekundärt skydd.

Hantering av sammanlagt mer än 3 000 liter petroleumprodukter i cisterner är förbjudet.

Tankning av fordon och maskiner är förbjuden. Undantag från förbudet gäller för tankning med utrustning som innefattar sekundärt skydd eller på tät yta, där eventuellt läckage kan samlas upp.

§ 18 Hantering av kemikalier och kemiska bekämpningsmedel

Hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor. Undantag från tillståndsplikten gäller hantering av bekämpningsmedel klass 3 i samband med punktsanering av ohyra eller skadedjur i anslutning till byggnader.

Hantering av större mängder kemikalier än vad som normalt förekommer inom ett hushåll kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 19 Hantering av växtnäringsämnen

Förvaring och spridning av växtnäringsämnen kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor. Undantag från tillståndsplikten gäller trädgårdsskötsel med mängder som normalt förekommer inom ett hushåll. Spridning av växtnäringsämnen på tjälad-, vattenmättad- eller översvämmad mark eller spridning utanför växtsäsongen är förbjuden.

§ 20 Skogsbruk och markavvattning

Permanenta upplag av bark, ved, timmer eller liknande kräver tillstånd. Undantag från tillståndsplikten gäller icke-kommersiella upplag om de ligger under tak eller annan konstruktion till skydd mot nederbörd eller för vedhantering för uppvärmning av bostadshus.

Maskinell markberedning eller annan avverkning än röjning och gallring samt återplantering med kemiskt behandlat plantmaterial kräver tillstånd från kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 21 Boskapsskötsel

Djurhållning, med undantag för sällskapsdjur, kräver tillstånd från kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 22 Avledning av avloppsvatten samt kompostering av latrin och avloppsslam

Etablering av infiltrationsanläggningar, markbäddar, slutna tankar för avloppsvatten eller andra enskilda avloppsanläggningar är förbjudet.

Ändringar i avloppsanläggningars funktion som kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Kompostering av latrin och avloppsslam kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 23 Hantering av avfall

Deponering av avfall, förorenade massor eller massor med okänd miljöstatus är förbjuden.

Lagring av större volym är 40 liter flytande farligt avfall (samtidig hantering) är förbjuden. Lagring av mindre volym än 40 liter flytande farligt avfall är förbjuden om det inte sker med sekundärt skydd.

Övrig lagring av avfall är förbjuden. Undantag från förbudet gäller om det sker på tät yta, där eventuellt läckage/lakvatten kan samlas upp eller i kärl avsedda för kommunal sophämtning av den fraktion som lagras i dem.

Undantag från förbud gäller hantering av trädgårdsavfall och rena jordmassor.

§ 24 Väghållning

Upplag eller tillverkning av asfalt, mesa, oljegrus eller kemiska halkbekämpningsmedel är förbjudet.

Upplag av snö härrörande från trafikerade ytor utanför sekundär skyddszon A är förbjudet.

§ 25 Täktverksamhet

Kommersiell berg-, sand- eller grustäkt eller annan kommersiell täktverksamhet är förbjudet. Husbehovstäkter kräver tillstånd från Länsstyrelsen.

§ 26 Gruvbrytning

Gruvbrytning och prospektering är förbjudet.

§ 27 Uppställning och skötsel av fordon och maskiner

Varaktig uppställning utomhus under en sammanhängande period längre än sex månader av fler än 5 motorfordon, fler än 3 arbetsmaskiner, eller bådadera, kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten. Undantag från tillståndskravet gäller för uppställning av fordon som tömts på petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor.

§ 28 Energianläggningar

Etablering av anläggningar för lagring och/eller utvinning av kyla eller värmeenergi i eller ur berg, mark eller vatten kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 29 Enskilda grundvattentäkter

Anläggande av brunnar för enskilda grundvattentäkter är förbjudet.

§ 30 Schaktnings- och markarbeten

Användande av slagg, avfall eller produkter som helt eller delvis är tillverkade av återvunnet avfall är förbjudet vid markarbeten.

§ 31 Miljöfarlig verksamhet

Etablering av miljöfarlig verksamhet som inte regleras under någon annan punkt i dessa skyddsföreskrifter och som kan förorena yt- och grundvatten är förbjuden.

Etablering av brandövningsplats är förbjuden.

Sekundär skyddszon B

§ 32 Avledning av avloppsvatten samt kompostering av latrin och avloppsslam

Etablering av infiltrationsanläggningar, markbäddar, slutna tankar för avloppsvatten eller andra enskilda avloppsanläggningar är förbjudet.

Ändringar i avloppsanläggningars funktion som kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Kompostering av latrin och avloppsslam kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 33 Miljöfarlig verksamhet

Etablering eller ändring av miljöfarlig verksamhet som kan förorena yt- och grundvatten och som inte regleras under någon annan punkt i dessa skyddsföreskrifter kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Etablering av brandövningsplats är förbjuden.

§ 34 Energianläggningar

Etablering av anläggningar för lagring och/eller utvinning av kyla eller värmeenergi i eller ur berg, mark eller vattendrag kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 35 Enskilda grundvattentäkter

Anläggande av brunnar för enskilda grundvattentäkter är förbjudet.

§ 36 Täktverksamhet

Kommersiell berg-, sand- eller grustäkt eller annan kommersiell täktverksamhet är förbjuden. Husbehovstäkter kräver tillstånd från länsstyrelsen.

Tertiär skyddszon

§ 37 Transport av farligt gods

Transport av farligt gods på vattendrag är förbjudet. Undantag från förbudet gäller totalförsvarets verksamhet för vilken tillstånd krävs. Tillstånd söks hos Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM).

Etablering av brandövningsplats är förbjuden.

§ 38 Båttrafik

Tävlingar med motordriven båt är förbjudna. Undantag från förbudet gäller fisketävlingar.

§ 39 Biltrafik

Biltrafik, inkluderande trafik med arbetsfordon, på vattendrag är förbjuden. Undantag från förbudet gäller totalförsvarets verksamhet för vilken tillstånd krävs. Tillstånd söks hos Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM).
Snöskotertrafik på öppet vatten är förbjuden.

§ 40 Vattenbruk

Etablering av fisk- eller skaldjursodling kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 41 Miljöfarlig verksamhet

Etablering eller ändring av miljöfarlig verksamhet som kan förorena yt- och grundvatten och som inte regleras under någon annan punkt i dessa skyddsföreskrifter kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Etablering av brandövningsplats är förbjuden.

§ 42 Allmänna bestämmelser

Övergångsregler

Befintlig verksamhet som pågår när föreskrifterna träder i kraft och som omfattas av förbud enligt dessa föreskrifter får utan hinder av förbudet bedrivas i oförändrad omfattning fram till dagen två år efter skyddsföreskrifternas ikraftträdande. Därefter får verksamhet som omfattas av förbud inte bedrivas.

Befintliga verksamheter som är tillståndspliktiga enligt dessa föreskrifter ska senast ett år efter det att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft ha lämnat in ansökan om tillstånd till kommunala nämnden för miljöfrågor. Nya tillståndspliktiga verksamheter skall ha erhållit tillstånd innan verksamheten påbörjas.

I de fall det krävs fysiska åtgärder på befintliga anläggningar, maskiner eller dylikt inom befintlig verksamhet för att uppfylla skyddsföreskrifterna, men inte tillstånd krävs, ska åtgärderna ha genomförts senast 2 år efter att skyddsföreskrifterna trätt i kraft.

Dispens

Tillsynsmyndigheten får, om särskilda skäl föreligger, ge dispens från skyddsföreskrifterna under förutsättning att verksamheten/åtgärden inte strider mot bestämmelser i miljöbalken och under förutsättning att detta inte motverkar syftet med vattenskyddet.

Skyltning

Om skyltar eller stängsel behöver sättas upp enligt dessa föreskrifter får annans mark tas i anspråk för detta. Om frivillig överenskommelse inte kan träffas kan Länsstyrelsen ålägga mark-ägare att upplåta mark för ovan nämnda ändamål.
Huvudmannen för vattentäkten ska se till att informationsskyltar finns uppsatta på väl synlig plats vid vägar och längs farleder som leder in och igenom vattenskyddsområdet. Skyltningen ska utformas enligt de rekommendationer som givits av ut av Svenskt vatten i M156 ”Skyltning om vattenskyddsområde”.

§ 43 Undantag från föreskrifterna

Verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för drift, skötsel eller underhåll av den kommunala VA-försörjningen omfattas inte av förbud eller krav på tillstånd eller anmälan enligt dessa skyddsföreskrifter. Detsamma gäller för akuta åtgärder som syftar till att säkerställa fungerande telekommunikation eller elförsörjning eller för att förhindra spridning av föroreningar till grundvattnet. Vid behov av sådana åtgärder ska den kommunala nämnden för miljöfrågor omgående underrättas.

---

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 19 april 2026.
2. Föreskrifterna upphör att gälla den 18 april 2026.
3. Genom föreskrifterna upphävs Länsstyrelsen i Norrbottens läns föreskrifter (25FS 2010:95) om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter enligt 7 kap. 21 och 22 §§ miljöbalken för Kusöns grundvattentäkt i Bodens kommun.

På Länsstyrelsens vägnar

LOTTA FINSTORP

Monika Olofsson
(Samhälle)